

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Mensen hebben mensen nodig.

Dat is een zin uit een lied van de Amerikaanse zangeres Barbara Streisand: 'People who needed people are the luckiest people in the world'. Mensen die mensen nodig hebben zijn de gelukkigste mensen in de wereld. Ik vind dat een erg indrukwekkende zin die blijft haken, omdat ik vermoed dat we in ons hart met zijn allen het omgekeerde denken.

We denken dat we gelukkig zijn als we geen mensen meer nodig hebben. Als we niet meer hoeven te leven in afhankelijkheid.

We zijn zo bang voor armoede, onmondigheid en ziekte, dat we streven naar het andere uiterste: een mens die niemand nodig heeft.

Als kind verlang je er naar een held te zijn of een supervoetballer, omdat die zo zelfstandig en van niemand afhankelijk lijken.

En zo kijken we later in opperste bewondering naar de dokter, die glimlachend en alles begrijpend dag en nacht voor zijn patiënten vecht. Dat is nu juist zo mooi van zo'n dokter. De mensen hebben hem of haar nodig en hij is gezond, zo knap, zo goed, dat hij of zij niemand nodig heeft.

Het omgekeerde is waar: mensen hebben mensen nodig.

Dat is niet bedoeld als een waarheid-als-koe, maar het is bedoeld om de heersende dokters-ideologie los te laten. De eenzame en aanvankelijk onbegrepene dokter heeft mensen nodig, op zijn minst enige overlevenden, om hem te erkennen als heroïsche mensenredder.

Zolang mensen mensen niet rustig kunnen erkennen andere mensen nodig te hebben voor hun eigen geluk, blijven ze mensen gebruiken voor hun eigen doeleinden. In de erkenning van dit feit ligt de voorwaarde voor elke liefde.

In de tijd van Noach neemt men een loopje met deze zin. Mensen hebben geen mensen nodig, maar mensen hebben goden nodig om zich te verheffen boven de ander. Ze trouwen met de goden, zo staat er, zo ontstonden er mensen die zich verhieven boven de ander. Welke goden weten we niet, maar het zullen de heidense krachten zijn die mensen gebruiken voor eigen kracht. 'De reuzen waren in die dagen op de aarde' zo staat er in Genesis. Niet de zin van Barbara Streisand 'mensen hebben mens nodig'. Dat is de kern van de komst het zondvloed water. Met mensen die mensen nodig hebben wil God leven en niet met mensenreuzen die zich boven de ander verheffen en aan de Eeuwige god gelijk willen worden.

Daarom gaan de sluizen open, omdat er geen mensen zijn meer zijn die mensen nodig hebben. Noach ontsnapt aan dit gericht, Noach ontsnapt aan dit reinigingswater, want hij is rechtvaardig staat er in de Bijbel. Hij en zijn clan zijn de laatsten, die durven te erkennen: mensen hebben mensen nodig. God heeft mensen nodig die elkaar nodig hebben. Die erkenning is voorwaarde voor elke liefde.

Noach ontsnapt aan dit water. Hij mag opnieuw beginnen. Hij is als het ware de nieuwe Adam die met de anderen dat fundamentele besef in de Schrift gestalte mag geven.

God geeft Noach een nieuw perspectief. Hij gaat van water naar wijn. God onttrekt hem aan het oordeel en het gericht, want Noach plantte op de rand van de berg Ararat, aan de oever van het zondvloedwater, een wijngaard.

Water wordt wijn.

Dood wordt voor hem leven

Leed wordt vreugde

Ondankbaarheid wordt dankbaarheid.

Noach heft als het ware de beker van het Koninkrijk.

Sjalom, we gaan opnieuw beginnen, mensen hebben mensen nodig, God heeft zulke mensen nodig. We moeten deze wijndronk van Noach zien als een viering van vreugde over het komende Rijk. Ook zijn bedwelming en zijn naaktheid binnen in de tent zijn op het eerste gezicht pogingen om deze vernieuwing te vieren. Van de apostelen op het Pinksterfeest zeggen ze toch immers ook: ze hebben teveel zoete wijn gehad. En.... zoals Adam naakt onder levensboom ligt, zo ligt Noach naakt onder zijn wijnstok.

Na de zondvloed moet toch alles opnieuw beginnen? De schepping opnieuw. Is het eerste teken in het evangelie van Johannes dan niet vanuit het water de wijn?

Noach vergeet echter één ding. Hij ligt alleen in zijn tent en is de wijn niet het teken van mensen hebben mensen en God nodig. Is Zijn Koninkrijk niet het Rijk van gemeenschap? Bij Adam onder de levensboom verschijnt Eva. God juicht. Een mesn hoeft niet alleen te blijven. Mensen hebben mensen nodig. Ik heb mensen nodig. Maar bij Noach verschijnt Cham, zijn tweede zoon, hij is het beeld van het land Kanaän, en Kanaän leert net als in Egypte, Babel en overal ter wereld dat mensen geen mensen nodig hebben.

Daarom ziet Cham Noachs feestroes van Het Koninkrijk nu als dronkenschap. En in de naaktheid ziet Cham de Kanaäniet een verwijzing naar de menselijke instincten, die altijd uit zijn op macht en eenzaamheid. Hij ziet In Noachs naaktheid de kracht en macht om alleen als een geweldenaar door het leven te gaan. Dronkenschap betekent ook eenzaamheid. Als u ooit dronken geweest, dan weet u hoe het voelt. En wat Cham binnen in de tent ziet, brengt hij naar buiten.

Kijk, zegt hij met andere woorden, mensen hebben geen mensen nodig, het Koninkrijk van God stelt niks voor, ik heb Noachs roes en naaktheid gezien. Het is dronkenschap en de kracht van het alleen zijn. Arme Noach, hij dacht het paradijs teruggevonden te hebben, maar hij wordt met hoofdpijn wakker. Alleen. Alles valt in het water terug.

En Cham... hij wordt gevloekt in dit verhaal, omdat Hij God weer terugzag in het water van bloed en zonde en niet in de wijn van het Rijk van Sjaloom. Cham wordt gevloekt en Sem en Jafet zijn de zonen.

En valt niet alleen in Kanaan, maar ook in Kana ook bijna een feest in het water, want daar in Kana wil men een bruiloftsfeest vieren, een feest waarin met vreugde belijdt: mensen hebben mensen nodig. God heeft mensen nodig. Bruiloftsfeest: beeld van het komende Rijk.

Dat feest dreigt ook in het water te vallen, omdat de wijn op is. Ook in dit feest valt men terug in het water, valt men terug net als Cham, de vader van Kanaän, men valt terug in de belijdenis: mensen hebben geen mensen nodig. 'Er is geen wijn'.

Dan treedt Jezus op, Hij treedt op, want de aanloop van het verhaal verwijst al naar het Pasen van Jezus. Het was de derde dag en mijn uur is nog niet gekomen laten zien dat het in dit verhaal om een Paasgelijkenis gaat. 'Der is geen wijn'. Jezus begint weer bij het water. 'Nu waren daar zes stenen vaten neergezet volgens het reinigingsgebruik van de Joden, elk met een inhoud van twee of drie metreten'. Jezus zeide tot hen: 'Vult de vaten met water'!

Het is reinigingswater dat gebruikt wordt voor een rituele reiniging voor de bruiloft. Het is ook een verwijzing naar het zondvloedwater. Maar Hij zeide tot hen: 'Schept nu en brengt het aan de leider van het feest'. En zij brachten het. Toen nu de leider van het feest het water proefde was het wijn.

Als bij Noach gaat het van water naar wijn.

Jezus laat zo de bruiloftsgasten ontsnappen aan het oordeel over het tekort, het oordeel over 'mensen hebben geen mensen nodig'. Zij ontsnappen als een Noach aan het oordeel van het reinigingswater, want water wordt voor hen wijn. Het wordt voor hen door Jezus tot wijn gemaakt. Zoals gezegd: het verhaal is een Paasgelijkenis. Voor ons wordt het water wijn, maar voor Jezus wordt het water namelijk bloed. Op Zijn uur komt het oordeel namelijk op Hem terecht aan het kruis. 'Er stroomde water en bloed uit zijn zijde'. Hij draagt ons tekort en onwil weg aan het kruis en schenkt ons de wijn.

Vanmorgen staat er maar één belang op het spel: het avondmaal. niet in het water laten vallen.

U drinkt vanmorgen geen beker van het oordeel, maar uit een beker met wijn. Het samenleven met God en mensen wordt u in Jezus geschonken.

U hoeft niet te dragen wat Hij heeft gedragen. Daarom feestvreugde en dankbaarheid.

U drinkt de beker niet alleen, zoals Noach in zijn tent, maar in gemeenschap met elkaar. U krijgt de beker aangereikt. U heeft elkaar nodig vanmorgen. God heeft in Jezus mensen nodig die mensen nodig hebben.

Amen.